

Remissvar från Tandläkare - Egen Verksamhet (TEV), på remiss av SOU 2024:70 Tiotandvård Diarienummer S2024/01892

Till Regeringskansliet-Socialdepartementet:

s.remissvar@regeringskansliet.se, s.hc@regeringskansliet.se &
kalle.brandstedt@regeringskansliet.se.

Remissvar för SOU 2024:70 Tiotandvård - ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård

Tandläkare - Egen Verksamhet (TEV) är en riksförening för tandläkare som driver egna privata kliniker. Vi representerar cirka 1 000 egenföretagare från Kiruna i norr till Malmö i söder. Som organisation arbetar vi för att bevaka och driva frågor som är viktiga för oss som tandläkare som driver eget, samtidigt som vi erbjuder stöd, inspiration och nätverk för våra medlemmar som yrkeskår. Vi är medlemmar i Sveriges Tandläkarförbund.

Sammanfattning Tiotandvård

Sverige har kanske det bästa statliga tandvårdsstödet i världen. Tack vare den fria prissättningen och det statliga tandvårdsstödet kan Sveriges tandläkare erbjuda en högkvalitativ och säker vård till våra patienter. Och våra patienter är nöjda.

TEV ser positivt på att regeringen tillför ytterligare medel till tandvården, emellertid är det olyckligt om förändringarna får slagsida och inte blir som det var tänkt. Ur ett vårdperspektiv vore det bättre att det statliga tandvårdsstödet riktas mot de patienterna med störst vårdbehov och inte mot ett specifikt åldersintervall. Vi uppfattar dessutom att det rör sig om tillfälliga politiska prioriteringar i väntan på att arbetet med riskbedömningsmodellerna är klara för att då övergå till behovsstyrd vård. Denna ordning ställer vi oss frågande till.

Det som oroar oss mest i förslaget är förslaget om att införa prisregleringar, då det riskerar att få stora konsekvenser för tillgängligheten.

Företagande

Det vi saknar i Tiotandvården är företagervänliga förslag som underlättar för oss småföretagare att öppna klinik och verka som tandläkare. Vi ser ett stort behov av fler tandläkare utanför storstäderna. Utredningen presenterar ett glesbygdsförslag, men vi har svårt att se hur förslaget kommer att flytta personal från storstad till landsbygd. Från vår sida hade vi hellre sett ett större grepp, exempelvis etableringsersättningar som riktades mot fler nystartade kliniker, alternativt stöd för att expandera befintliga kliniker. En satsning mot småföretagande inom tandvården skulle öka tillgängligheten för patienter och samtidigt bidra till ekonomisk aktivitet, där inköp av utrustning och tjänster genererar momsintäkter till staten.

Ett annat alternativ skulle kunna vara att öronmärka pengar för att anställa fler personal. Om ni ger oss företagsvänliga incitament så kommer det ligga i vårt intresse att bidra till mer

tandvård. Nuvarande glesbygdstillägg kommer leda till mindre tandvård per skattekrona tror vi.

När vi läser utredningen ser vi förslag på ökad reglering, större administrativ börda och en statlig prisreglering. Som företagare är vi vana vid att tillmötesgå nya krav på våra verksamheter, men en statlig prisreglering kan leda till att många av våra medlemmar kommer att överväga att sälja sina kliniker, flytta utomlands till länder som erbjuder mer konkurrenskraftiga villkor och de som passerat pensionsåldern kommer sannolikt att gå i pension i stället för att jobba några extra värdefulla år. Vi ser också en risk att våra medlemmar överväger att avsluta sig från Försäkringskassan och fortsätta helt privat-privat. Det som skapas då är ett A- och B-lag inom tandvården, där de som har råd kommer att få högre kvalitet på tandvården. Det vill vi i TEV helst inte se.

Fri prissättning

Vi småföretagare är oroliga för att prisreglering leder till försämrad vårdkvalitet och patientsäkerhet, risk för sämre arbetsmiljöförhållanden, bristfällig fortbildning, incitament för ökad vårdkriminalitet, bristande möjlighet för nyinvesteringar i nya tekniker med mera. Den stora förloraren blir i slutändan patienten och i synnerhet de med komplicerade och stora vårdbehov. Vi måste kunna ta betalt för vad tandvård kostar annars kan vi inte ha anställda och driva våra kliniker.

Referenspriser

Vi har ett referensprissystem som inte riktigt svarar mot de verkliga kostnaderna idag, men vi bedömer att så länge som vi har fri prissättning så kan vi ha ett system som inte är helt kalibrerat efter verkligheten. Vid ett införande av prisreglering, däremot, kommer vi behöva ställa höjda krav på referenspriserna, vilket kommer att fördyra statens kostnader på tandvården. Vi tror i stället att det är bättre att den enskilde patienten bär en del av de faktiska kostnaderna.

Förslaget som det är utformat idag kommer sannolikt bli ett hårt slag mot svenskt småföretagande inom tandvårdssektorn. Det är otippat att en borglig regering lägger fram ett förslag som försämrar för oss småföretagare.

Ökad kontroll

Vi ställer oss positiva till att Försäkringskassan inför ökade kontroller för att följa upp all tandvård. Det är viktigt att kontrollerna följer tydliga rutiner för vad vi som tandläkare förväntas redogöra för. Idag ser uppföljningarna olika ut och är ibland oförutsägbara.

Asyltandvård

Från vårt perspektiv ser vi inte vilka problem som utredningen avser lösa och vilka förbättringar dessa för med sig. Det står att utlänningar ofta befinner sig i en utsatt livssituation och att utredningens förslag riskerar att förvärra för den gruppen.

När individerna själva ska betala för vården kan det bli färre som besöker tandvården. Obehandlade sjukdomstillstånd som lämnas obehandlade kan leda till akuta tillstånd för dessa personer som medför att kostnaderna för hälso- och sjukvård totalt sett blir högre än vad de annars skulle ha blivit.

2025-02-04

Riksföreningen för Sveriges
privatpraktiserande tandläkare

Som vårdprofession har vi därför mycket svårt att ställa oss bakom en förändring som leder till ökad administration, ökade kostnader och mer smärta för de mest utsatta. Det är inte så vi avser jobba inom tandvården.

Vårt förslag

Behåll det nuvarande inarbetade statliga tandvårdsstödet och skapa en generösare karenstrappa för alla som är 67 år och äldre.

Genom att bygga ut det befintliga högkostnadsskyddet som vi är vana att arbeta i så besparar ni oss mer jobb. Sveriges tandläkarförbund föreslår att staten subventionerar 50% från första kronan, vi håller med om att ett sådant eller snarlikt förslag är enklare att jobba i än konstruktionen Tiotandvård som presenteras i förslaget. Bevara den fria prissättningen och låt patienten fortsatt betala en del av kostnaden. På så vis gör ni det möjligt för oss att fortsätta driva våra kliniker.

TEV ser fram emot och välkomnar att få delta i arbetet med tandvårdsreformen.

Vänliga hälsningar/

Tandläkare – Egen Verksamhet (TEV) genom Helena Håkansson Forthmeijer, ordförande i TEV